

Factsheet Lawaai

Gevolgen van lawaai

Uit onderzoek is gebleken dat blootstelling aan hoge lawaainiveaus tot onherstelbare gehoorschade kan leiden. Naarmate de hoogte en duur van de blootstelling groter is, stijgt de kans op lawaaidoofheid.

Een misverstand is, dat een werknemer alleen gehoorschade oploopt als hij de hele dag in lawaai werkt. Ook bij kortere perioden kan gehoorschade ontstaan.

Lawaaidoofheid treedt sluipenderwijs op, is niet te genezen én is ook niet op te lossen met een gehoorapparaat.

Schadelijk geluid

De hardheid van geluid wordt uitgedrukt in decibel (dB). De toevoeging (A) geeft aan dat bij het meten rekening is gehouden met de gevoeligheid van het menselijk oor. Hiervoor worden bij de meting de lage frequenties verzwakt. Geluidsniveaus boven 80 dB(A) zijn schadelijk voor de gezondheid.

Men heeft grote kans om doof te worden als men jaren achter elkaar 8 uur per dag zonder gehoorbescherming werkt in een geluidsniveau boven 80 dB(A).

Als het geluidsniveau hoger is, wordt men nog sneller doof. Op een gemiddelde bouwplaats is het geluidsniveau 90 dB(A).

Vuistregel om schadelijk geluid te herkennen

De volgende vuistregel kan worden gebruikt: als je een meter bij iemand vandaan staat en je moet met stemverheffing praten om elkaar te verstaan, dan is het geluidsniveau hoger dan 80 dB(A).

Gemiddelde geluidsniveaus van bronnen in de bouw

Geluidsniveaus	in dB(A)
los- of vastslaan van wervelmoeren	109
schoonbikken van stalen bekistingen	104
storten van betonspecie	92
trillen met trilnaald tegen tunnelwand	87
trillen (gemeten in de tunnel)	98
leegdraaien van betonmixer	92
schiethamer	117-120
nietmachine	104-114
spijkerhamer	105-108
spijkeren met handhamer	105-111
handzaag	86-89
cirkelzaag, stationair	97-101
handcirkelzaag	99-109
elektrische handboor	100-120
slijpmachine	95-105
torenkranen (in omgeving)	65-85
hijskranen (in omgeving)	95-125
hydraulische aggregaten	100-105
mobiele compressoren ongedempt	95-125
mobiele compressoren gedempt	80-106

Wat zegt de wet?

Boven 80 dB(A) gelden de volgende verplichtingen:

- De werkgever moet het geluid beoordelen en zo nodig meten. Het beoordelen van het geluidsniveau moet gebeuren voor de risicoinventarisatie en -evaluatie. Duidelijk moet zijn welke geluidsniveaus er heersen en of maatregelen genomen moeten worden.
- De werkgever moet voorlichting geven over geluid, bijvoorbeeld via een toolboxmeeting.
- De werkgever moet gehoorbeschermingsmiddelen ter beschikking stellen. En zorgen dat deze goed onderhouden worden.
- De werkgever moet de werknemer in de gelegenheid stellen tot audiometrie (een gehoortest). Dit gebeurt meestal bij de arbodienst, tegelijk met het Periodiek Arbeidsgezondheidskundig Onderzoek (PAGO).

Boven 85 dB(A) gelden de volgende verplichtingen:

- De werkgever moet het geluid, voor zover redelijkerwijs mogelijk, terugdringen tot onder de 85 dB(A).
- De werkgever moet werkplekken boven 85 dB(A) markeren. Werkplekken markeren gebeurt bijvoorbeeld met een bord (blauw bord met een wit mannetje met gehoorkappen) op de deur van een ruimte, of op het hek rondom de bouwplaats. Soms gebeurt het ook met omlijnningen op de vloer rondom een machine.
- De werknemer is verplicht de gehoorbeschermingsmiddelen te gebruiken.

Relevante wetgeving: Arbobesluit, afdeling 3 van hoofdstuk 6, artikelen 6.6 t/m 6.11.

Lawaai beperkende maatregelen

Om de blootstelling aan lawaai bij werknemers te voorkomen of te verminderen, is de werkgever wettelijk verplicht maatregelen te nemen. Hierbij moet hij de volgende volgorde aanhouden:

- 1) Hij probeert eerst het probleem bij de bron aan te pakken. Ofwel: is het mogelijk om de bron van het lawaai

(bijvoorbeeld de machine) niet te gebruiken? Kan hij een andere werkmethode toepassen waarbij minder geluid vrijkomt. Bijvoorbeeld boren in plaats van heien?

- 2) Wanneer bronmaatregelen niet mogelijk zijn, is omkasting van machines of toepassing van dempende materialen de volgende stap.
- 3) Als dat ook niet het gewenste effect heeft, moet de werkgever kijken of het mogelijk is het aantal werknemers dat aan lawaai wordt blootgesteld en de blootstellingduur te beperken. Bijvoorbeeld door het werk zo te verdelen dat niemand in de buurt van lawaaiige machines hoeft te werken.
- 4) Mocht ondanks alle inspanningen het geluidsniveau toch nog te hoog zijn, dan moet de werkgever vanaf 80 dB(A) zijn werknemers van de juiste gehoorbescherming voorzien. Werknemers zijn verplicht de gehoorbescherming te dragen bij geluidsniveaus vanaf 85 dB(A).

Gehoorscherming

Controleer regelmatig of de gehoorbescherming nog heel is en houd deze schoon (dit voorkomt infecties).

Soorten gehoorbescherming				
Type	Demping	Wanneer	Voordelen	Nadelen
Oordoppen /oorproppen	10-15 dB(A)	Tot max 90 dB(A).	In grote verpakkingen te koop. Kunnen worden uitgereikt aan bezoekers. Hygiënisch door eenmalig gebruik.	Bij lang dragen kunnen de proppen zich naar buiten werken, waardoor de demping afneemt. Verkeerd ingebracht, dempen ze nauwelijks.
Oorkappen	Tot 25 dB(A)	Geschikt voor situaties waarbij 80 dB(A) maar af en toe wordt overschreden.	Met beschermhoes (transpiratie absorberende zelfklevende oorkapinleg) zijn ze zeer hygiënisch, ideaal voor bezoekers.	Ze kunnen bij langdurig gebruik warm zijn. Verder dempen ze slecht bij brildragende mensen en bij gebruik van andere pbm.
Otoplastieken	Tot 25 dB(A)	Alle situaties.	Gaan 2 à 3 jaar mee. Inclusief garantie en servicebeurt Licht, ongevoelig voor beschadigingen en zitten lekker.	Vrij kostbaar.

Werk veilig

Houd plezier

Kijk vooruit

Volandis

Ceintuurbaan 2-100a
3847 LG Harderwijk
Postbus 85
3840 AB Harderwijk

0341 499 299
info@volandis.nl
www.volandis.nl